

ÎNCHEIERE

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Tatiana Vieru

Maria Ghervas

Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Igor Vignan,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Vignan împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării de către Procuratura Generală a dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului cauzat,

împotriva încheierii din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și împotriva încheierii din 22 ianuarie 2019, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către Igor Vignan,

c o n s t a t ă :

La 15 iunie 2017, Igor Vignan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării de către Procuratura Generală a dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului cauzat.

Igor Vignan a solicitat constatarea încălcării dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil de către Procuratura Generală, încasarea din contul Ministerului Justiției a prejudiciului cauzat prin încălcarea termenului rezonabil de 15 zile, în sumă de 20000000 lei.

Prin hotărârea din 25 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea înaintată de Igor Vignan s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 23 octombrie 2018, Igor Vignan a depus cerere de apel nemotivată, solicitând casarea hotărârii din 25 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și desemnarea unui avocat din oficiu.

Prin încheierea din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins, din lipsă de temei, demersul apelantului cu privire la desemnarea unui avocat din oficiu și nu s-a dat curs apelului declarat de către Igor Vignan. S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării în cancelaria Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivată și redactată în limba de stat, fiindu-i acordat acestuia un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru a înlătura neajunsurile menționate.

La 14 ianuarie 2019, Igor Vignan a depus cerere de apel suplimentară, solicitând admiterea cererii de apel, constatarea încălcării art. 6, 13 și 14 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, constatarea încălcării dreptului apelantului referitor la eliberarea în termen a copiilor proceselor-verbale și casarea hotărârii din 25 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin încheierea din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Igor Vignan, din motivul că în termenul stabilit apelantul nu a prezentat cererea de apel motivată, tradusă în limba de stat.

La 19 februarie 2019, Igor Vignan a depus cerere de recurs împotriva încheierilor din 06 decembrie 2018 și 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierilor instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri în corespundere cu art. 432 alin. (5) din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii de recurs, Igor Vignan a menționat că i-a fost îngădit dreptul de acces la instanță, deoarece nu au fost traduse în limba rusă încheierile instanței de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La, 29 ianuarie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat participanților la proces copia încheierii din 22 ianuarie 2019, însă date ce ar confirma recepționarea de către recurent a încheierii contestate, nu sunt la materialele dosarului.

Astfel, instanța de recurs consideră că recursul declarat la 19 februarie 2019 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui cererea de recurs, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b¹) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1).

Din materialele dosarului rezultă că, la 23 octombrie 2018, Igor Vignan a depus cerere de apel nemotivată, solicitând casarea hotărârii din 25 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și desemnarea unui avocat din oficiu (f.d. 158).

Prin încheierea din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins, din lipsă de temei, demersul apelantului cu privire la desemnarea unui avocat din oficiu și nu s-a dat curs apelului declarat de către Igor Vignan. S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării în cancelaria Curții de Apel Chișinău a cererii motivată și redactată în limba de stat, fiindu-i acordat acestuia un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru a înlătura neajunsurile menționate (f.d. 163-166).

La 14 ianuarie 2019, Igor Vignan a depus cerere de apel suplimentară, solicitând admiterea cererii de apel, constatarea încălcării art. 6, 13 și 14 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, constatarea încălcării dreptului

apelantului referitor la eliberarea în termen a copiilor proceselor-verbale și casarea hotărârii din 25 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani (f.d. 169-171).

Prin încheierea din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Igor Vignan, din motivul că în termenul stabilit apelantul a prezentat cererea de apel motivată, dar fără traducere în limba de stat și astfel, nu s-a conformat prevederilor stipulate în încheierea din 06 decembrie 2018 (f.d. 173-178).

Instanța de recurs menționează că, prin Hotărârea nr. 17 din 04 iunie 2018 a Curții Constituționale a Republicii Moldova a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 01 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești.

Curtea a notat că potrivit art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

În conformitate cu art. 13, alin.(1) din Constituția Republicii Moldova limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine.

Articolul 118 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la organizarea judecătorească statuează că procedura judiciară se desfășoară în limba moldovenească.

Mai mult, Colegiul reține că prevederi similare celor constituționale precizate se conțin și în art. 24 alin. (1) din Codul de procedură civilă, conform căreia judecarea cauzelor civile în instanțele judecătorești se desfășoară în limba moldovenească.

Astfel, sensul autentic al normelor citate supra evocă principiul utilizării limbii oficiale, care impune o condiție ca judecarea cauzelor să aibă loc în limba oficială a statului.

Din cele menționate rezultă că documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba moldovenească. Cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora. Totodată, dreptul de a se exprima în limba maternă în cadrul procedurilor orale desfășurate în fața instanței judecătorești, include și dreptul de a întocmi și înainta în instanță acte de procedură sau alte cereri în această limbă, dar traduse și în limba de stat.

Instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă decât în limba de stat din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înfăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba de stat.

Din considerentele expuse supra și având în vedere că cererea de recurs depusă de Igor Vignan împotriva încheierilor din 06 decembrie 2018 și 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău este redactată într-o altă limbă decât limba oficială a procesului și nu este însoțită de traducere, Colegiul civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat, deoarece nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426¹, alin. (1), lit. b¹), alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de către Igor Vignan împotriva încheierilor din 06 decembrie 2018 și 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Vignan împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării de către Procuratura Generală a dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului cauzat.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan